

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

เศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2539 และต้นปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา อยู่ในภาวะตกต่ำ ทำให้กลุ่มธุรกิจต่างๆ ต้องประสบปัญหามากมาย รัฐบาลจึงได้มีการสนับสนุน กลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs, Small and Medium Enterprises) ที่มีอยู่กว่า ร้อยละ 89 ของกลุ่มอุตสาหกรรมในประเทศ ประกอบด้วยธุรกิจการผลิต, การค้า, การบริหารที่มี ขนาดไม่เกินที่กำหนด โดยกลุ่มธุรกิจดังกล่าวแม้จะได้รับการสนับสนุนและพัฒนาในระดับหนึ่งก็ ยังมีปัญหาการปรับตัวไม่ทันและเสียเปรียบในการแข่งขัน จุดที่สำคัญที่สุดคือ เทคโนโลยี เปลี่ยนแปลงเร็ว ส่งผลถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มธุรกิจดังกล่าว

หน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดแผน และดำเนินงานที่ให้การสนับสนุน SMEs โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้ทำกลยุทธ์ และมาตรการภายในแผนแม่บทการพัฒนา วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ภาคอุตสาหกรรม) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กลยุทธ์ใน การยกระดับความสามารถด้านเทคโนโลยีและการจัดการ และกลยุทธ์การพัฒนาผู้ประกอบการและ ทรัพยากรบุคคลของ SMEs ซึ่งจากแนวทางและมาตรการของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในแผน แม่บทการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จะเห็นว่าภารกิจและหน้าที่หลักของ มหาวิทยาลัยในการช่วยเหลือ SMEs ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ของประเทศให้สามารถแข่งขัน ในตลาดโลกได้นั้นมี 2 แนวทาง คือ การปรับปรุงการผลิตบุคลากรในสถาบันการศึกษาให้มีความ สอดคล้องกับความต้องการใช้งานในอุตสาหกรรม และพัฒนาเครือข่ายและประสิทธิภาพของแหล่ง บริการวิจัยและพัฒนา ซึ่งมุ่งเน้นให้มหาวิทยาลัยเข้าไปมีบทบาทในด้านการสร้างเครือข่ายร่วมกับ กลุ่มอุตสาหกรรมและช่วยเหลือด้านการบริการวิชาการในกลุ่ม SMEs แต่ก็ยังไม่สามารถช่วยให้ การดำเนินการของกลุ่มอุตสาหกรรมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นไปตามความต้องการ ได้

จากสรุปผลการประชุมของ สกอ. เพื่อระดมความคิดในการจัดทำกรอบแนวคิดเชิงนโยบาย เพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ที่สำคัญข้อหนึ่งก็คือ ต้องส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็น มหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่นอย่างแท้จริง สามารถช่วยเหลือพัฒนาและให้บริการชุมชนในท้องถิ่น ได้ อย่างครบวงจร ทั้งเรื่องการบริหารวิชาการ การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในท้องถิ่น โดยเฉพาะการจัดการ

เรียนการสอนอาจเพิ่มเป้าหมายเพื่อพัฒนาบุคลากรที่บริหารราชการในท้องถิ่นด้วย และต้องสร้างคุณภาพและความเป็นเลิศในการผลิตบัณฑิต โดยให้ความสำคัญกับสาขาการผลิตกำลังคนที่ตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาประเทศ ควบคู่กันไปกับสาขาวิชาที่เป็นพื้นฐาน เช่น สาขาฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ ปรัชญา ฯลฯ ทั้งนี้ การผลิตและพัฒนาากำลังคนต้องเชื่อมโยงกับภาคธุรกิจเอกชน โดยให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากการทำงานในสถานประกอบการจริง และให้มีการประเมินประสิทธิภาพการทำงานเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนด้วย

เพื่อเพิ่มศักยภาพของมหาวิทยาลัยฯ และพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา โปรแกรมเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้มีโครงการวิจัยขึ้น เพื่อเป็นการศึกษาข้อมูลเพื่อรองรับการให้บริการวิชาการ โดยเน้นการใช้ความช่วยเหลือกับอุตสาหกรรม SMEs เป็นหลัก เพื่อให้การบริการของโปรแกรมเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นไปในทางทิศทางที่ตรงกับความต้องการของ กลุ่มอุตสาหกรรม SMEs และเพื่อสร้างเครือข่ายของแหล่งบริการวิชาการ วิจัย พัฒนากับ SMEs รวมทั้งเพื่อให้การดำเนินการในการให้ความช่วยเหลือกับอุตสาหกรรมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อความต้องการและตอบสนองต่อ นโยบายของประเทศ โปรแกรมเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงจัดทำโครงการวิจัยสำรวจความต้องการของ อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม(SME) เพื่อเตรียมความพร้อมในการให้บริการของ โปรแกรมเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อให้ทราบถึงความต้องการใช้บริการและความต้องการช่วยเหลือทางวิชาการจากกลุ่ม SMEs เป้าหมาย และช่วยในการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อม (SME) ให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ ได้อีกทางหนึ่ง

การศึกษารั้ครั้งนี้ มีเป้าหมายจะสำรวจประเภทของธุรกิจ ตามขนาดของการลงทุนและตามระยะเวลาของการดำเนินธุรกิจ โดยการสำรวจความต้องการของกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในการตัดสินใจใช้บริการวิชาการจากโปรแกรมเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ทั้งนี้ มุ่งที่จะสร้างความพร้อมของโปรแกรมเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและวิศวกรรมศาสตร์ และสร้างเครือข่ายของผู้รับบริการทางวิชาการ เพื่อให้ความช่วยเหลือในการบริการทางวิชาการแก่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ต่อไป

นำไปทดสอบ (Try-out) และปรับปรุงแล้วจากนั้นจึงส่ง / ออกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยการส่งทางไปรษณีย์, ออกสัมภาษณ์แล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดเป็นหมวดหมู่ กำหนดตัวแปรและลงรหัส

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถาม/ แบบสำรวจ / แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง

3. การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล

นำแบบสอบถาม/ แบบสำรวจ / แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างมาจัดหมวดหมู่ ข้อมูลที่จัดเป็นหมวดหมู่แล้วจะนำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยในการประมวลผลจะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับสังคมศาสตร์ (SPSS) แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่ ตารางไขว้ แผนภูมิกราฟ และรายงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. จะได้ทราบถึงข้อมูลของกลุ่มอุตสาหกรรม SMEs ในด้านประเภท ขนาดตามทุนจดทะเบียนระยะเวลาก่อตั้งกิจการ
2. จะทราบถึงลักษณะความต้องการ ในการใช้บริการวิชาการ ของกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม
3. จะได้เครือข่ายกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ต้องการใช้บริการวิชาการ/วิจัยพัฒนาประเภทต่าง ๆ
4. จะทราบถึงแนวทางในการพัฒนาของ โปรแกรมเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในการรับบริการของ SMEs และการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ
5. จะทราบถึงแนวทางการผลิตบุคลากรสู่ตลาดอุตสาหกรรม